

Koňská zubařka – přepis poslechu

Koňská zubařka má pro strach uděláno. Ošetřuje i velbloudy

Zubařka: Tulí, tak ty seš takhle napruženěj, vždyt' se nic neděje.

Redaktorka: V koňském boxu ve stáji v Křižanech právě zubařka Kateřina Mezerová začíná ošetřovat jednadvacetiletého poníka Aranku.

Z: Teď mu dávám rozvěrák na hubu, musím mu to opatrně nandat, aby se nebál, zaděláme mu to, tak se pak můžem podívat do tý huby, jak to tam vypadá.

R: Vy jste si vzala na hlavu i čelovku, abyste dobře do toho krku viděla...

Z: Ano, čelovka je určitě jako důležitá součást výbavy, bez toho bych se neobešla.

R: Poník vás vlastně teď vůbec nemůže kousnout, protože má rozevřenou tlamu tím kovovým rozvěrákem...

Z: Ano, nemůže mě kousnout teďka. Rukou zajedu vlastně úplně na zadní zuby...

R: Vy mu tu ruku strkáte až úplně do krku, skoro bych řekla...

Z: Až úplně do krku. Tady právě cejtím, že jeden zoubek chybí, a když jeden zub chybí, tak většinou ten oproti ten zub začíná přerůstat. A to ona tady kobyłka má, že ten jeden zoubek začíná přerůstat.

R: Takže se bude brousit.

Z: Jeden zoubek obrousíme. Ty jsi hodná! Hodná, klídeček...

R: Já tady cítím úplně stejný pach, jako když se brousí zuby u lidí, nic moc.

Z: Je to úplně stejný. Tadle bruska je zrovna vyloženě pro poníky. Taková menší oproti tý ostatní, s diamantovým kotoučem. Tak, vypláchneme. Ty jsi šikovná. Krásně jsi to zvládla.

R: Tak a teď má zuby Aranka v pořádku?

Z: Ano, má zuby v pořádku, ona vlastně měla hezkej stav, neměla nic ostrýho, akorát ten jeden přerostlý zoubek, ten jsme obrousili, takže zas bude fungovat klidně v pohodě dva roky, bez problému.

R: Ošetřujete jenom koně?

Z: Ošetřuju i velbloudy, což jsem asi jediná v Čechách. A u nich je to zrovna nebezpečnější jako než u koní, oni maj jako zaprvý hodně velký tlamy, takže kdyby se rozhodli jako že fakt kousnou, tak by to byl opravdu průšvih a maj i trošku jiný zuby, oproti koním hodně ostrý, takže je to takový trošku nebezpečnější jako v tý práci.

Majitelka koní a poníků: Zubaře koníčkům zveme pravidelně, snažíme se jednou za rok, maximálně za dva, tak aby to měli tak, jak to maj mít zkontrolovaný všechno a v pořádku.

R: Vysvětluje majitelka koní a poníků Zuzana Poláková. Vidíte ty výsledky?

M: Je to určitě poznat, že když odborník přijede, udělá, tak je to určitě je to hodně znát, koním se samozřejmě výrazně líp žere a následně na to přibírají na váze, jsou podstatně spokojenější.

Z: Já jsem se koňskou zubařkou stala oklikou, protože jsem začla studovat dentální hygienistku. Koně mám odmala, takže mě vždycky bavili koně, chtěla jsem dělat něco s koňma. Odjela jsem do Ameriky na školu a tam jsem studovala koňskou zubařinu a pak jsem se do toho pustila. A když jsem vlastně dělala práci, tak jsem vždycky dělala tři dny lidí, jako lidský pacienty, a dva dny koně. Teď jsem teda na mateřský, takže dělám jenom koně, ale předtím jsem dělala jako lidi a koně.

R: Stane se, že se koně třeba trošku bojíte?

Z: Někdy se mi to stane, ale já se zas mám ráda, takže když vidím, že ten kůň jako je opravdu nebezpečnej a mohlo by se něco stát mně nebo jemu, tak ho nedělám, tak prostě jim doporučím, ať si zavolaj třeba veterináře, ať se hodně uspí. Já se jako mám docela ráda, takže zas jako vocaď pocad'. Vozím s sebou na ukázkou pár zubů takovejch zajímavějších případů, který jsem někde našla, takže to ukazuju takhle lidem, když maj zájem se podívat, jak ten zub vypadá úplně jako ve skutečnosti.

R: Jak se liší ty koňské zuby od těch našich lidských?

Z: Koně maj hypsodontní chrup, což znamená, že jim vyrůstá celej život z lůžka, to je největší rozdíl. Jinak složení toho zubu je hodně podobný. Je tam vlastně taky sklovina, cement, dentin jako u nás, jako u lidí, akorát je v trošku jinejch vrstvách. Tvoří takový jako obrázky na těch zubech, takový jako labyrinty, a podle toho se pak pozná i věk toho koně.

R: Vypadá to trošku jako mozaika. Já si představím koňskou zubařku, asi nevrátíte koním zuby a nedáváte jim plomby...

Z: Já nevrátám, protože nejsem veterinář, opravdu jenom koním brousím zuby.

R: Kdy se tedy volá koňská zubařka? Kdy vás zavolají majitelé koní?

Z: Ideální volání zubaře je preventivně, to jsem vždycky nejradši. Jednou za rok nebo jednou za dva roky. Horší je potom, když majitelé volaj, že ten kůň nežere, tak to vždycky je už známka toho, že tam je nákej průšvih a že prostě se už něco děje.

R: Když by se třeba děti chtěly stát v budoucnu koňskými zubaři, co pro to musí udělat?

Z: Určitě láska ke zvířatům, ta je důležitá, a potom se rozhodnout pro školu, která to umožňuje, což většinou jsou dvě školy v Americe, jedna ve Švýcarsku. Chce to angličtinu a pustit se do toho.

R: Co plánujete? Bude to pořád jenom ta koňská zubařina, nebo ještě něco navíc?

Z: Můj cíl je trošku se pustit do tý osvěty mezi koňákama. Snažím se vymyslet nějaký termíny pro školení a trošku jim ukázat, jako proč se to dělá, jak se to dělá, aby trochu byli i sami schopný vyšetřit toho koně, jestli to je potřeba, nebo ne.

R: Stejně jako u lidí je totiž i u koní to nejdůležitější právě prevence. Z Křížan Lucie Fürstová, Český rozhlas.

